

(Címer)
SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.III.30.127/2018/5. szám

A Szegedi Ítéltábla az Izsó és Tóth Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: Dr. Izsó István ügyvéd által képviselt **felperes neve, felperes székhelye** szám alatti székhelyű **felperesnek** – Dr. Zahorán Alex ügyvéd által képviselt **alperes neve, alperes székhelye** szám alatti székhelyű **alperes** ellen nemzetközi közúti árufuvarozási szerződésből eredő kártérítés iránt indított perében a Gyulai Törvényszék 2018. február 7. napján kelt 10.P.20.198/2017/15. számú ítélete ellen az alperes által 17. sorszám alatt előterjesztett fellebbezésre tekintettel lefolytatott másodfokú eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

Í T É L E T E T:

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja** azzal, hogy a felperes javára az elsőfokú bíróság által megítélt perköltséget, alperes első- és másodfokú perköltség fizetési kötelezettségének tekinti.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

Az alperes 2016. december 9-én írásban fuvarmegbízást adott a felperesi fuvarozónak kalodás faáru, **(ország 1 neve)-i település 1 neve** helységeből **(település 2 neve)-ra** történő közúti szállítására. A fuvarmegbízást tartalmazó okiratban a felek rögzítették, hogy a megállapodásban nem meghatározott kérdések tekintetében a Ptk. rendelkezései irányadók, továbbá, hogy a fuvarozó köteles ellenőrizni az okmányokban szereplő és ténylegesen felrakott árumennyiséget, illetve fenntartásai fuvarlevélén történő bejegyzésének elmulasztása esetén az esetleges károk és áruhiányok kizárólagosan őt terhelik. A lerakodási hely az alperes **(alperesi telephely címe)** szám alatti telephelye, a fuvardíj, mely az útdíjat is tartalmazza 75.000,- forint + áfa. A felperesi fuvarozó az okiratban rögzítette, hogy tevékenységét a CMR nemzetközi egyezmény szabályai szerint végzi, így a szerződésben nem szabályozott kérdésekben az egyezmény szabályai az irányadók.

A felperesi fuvarozó 2016. december 9-én a **(ország 1 neve)-i** felrakóhelyre kiállította a vontatóból és egy tehervontatmányból álló fuvarszekért, melyre az alperes intézkedése alapján a **(ország 1 neve)-i B S.A.** cég végezte el a felrakodást és a mérlegelést. Ennek eredménye bruttó súlyként 39.920 kg-ot mutatott, melyet a feladó jegyzett fel az ... azonosítószámú nemzetközi CMR fuvarlevélre. Ezen feladóként a román cég, míg átvevőként az alperesi kft. szerepelt, a fuvarozó részéről pedig a felperes képviselője adott cégszerű ellenjegyzést. A **(ország 1 neve)-i** felrakóhelyen végzett mérlegelésről készült, a román feladó részről ugyancsak cégszerűen ellenjegyzett „Tichet de cantar” megjelölésű okirat rögzítette, hogy felrakodáskor a jármű önsúlya 13.100 kg volt, a szállítmány nettó súlya 26.820 kg, a bruttó össz.súly 39.920 kg. A fuvarozás során a járműszerelvényt a határátkelőhelyen mind a román, mind a magyar hatóságok mérlegelés alá vonták. A román hatóság mérése szerint a járműszerelvény bruttó önsúlya – mely nem haladhatta volna meg a 40 tonnát – 40.860 kg volt. A magyar hatóság 40.240 kg össztömeget mért. A túlsúlyok

miatt hatósági intézkedések megtételére került sor a felperessel szemben. A román ellenőrző hatóság 69.840,- forintnak megfelelő összegű (1000 lei) bírságot szabott ki, míg a Magyar Közút Nonprofit Zrt. 9.677,- forint összegű eljárási és túlsúlydíjra állított ki számlát a fuvarozó felperessel szemben. A fuvarozó 2016. december 10-én szolgáltatotta ki az árut az alperes telephelyén, az ekkor végzett mérés 40.400 kg össztömeget mutatott, melyből a jármű önsúlya 13.670 kg, míg a nettó (szállítmánysúly) 26.730 kg volt.

A felperes által a költségek áthárítása érdekében kezdeményezett fizetési meghagyásos eljárás alperesi ellentmondás folytán perré alakult, mely során felperes keresetét 79.517,- forint és járulékai tekintetében tartotta fenn alperessel szemben, ebből 69.840,- forint a román hatóság, továbbá 9.677,- forint a magyar ellenőrző szerv részéről behajtott összeg volt, melyet felperesi fuvarozó kártérítés címén kívánt tovább hárítani a fuvarmegbízást adó alperesre. Kérte továbbá 40 eurónak megfelelő behajtási költségátalány megfizetésére is kötelezni alperest, valamint perköltség címén az egyedi szerződésben megállapított ügyvédi munkadíj, útiköltség, tanúdij, illetve közjegyzői eljárással kapcsolatosan felmerült költségeinek megtérítésére is igényt tartott. Keresete jogi indokaként előadta, hogy a küldemény berakására a feladó volt köteles, akinek a közreműködőjeként járt el a román fél. Az ott végzett mérlegelési pontatlanság jogkövetkezményeként a felperest olyan többletköltség terhelte, melyet kártérítés címén az alperesi feladó köteles viselni.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Nem vitatta a felek közötti fuvarozási szerződés létrejöttét, kétségbe vonta azonban a mérlegelés pontatlanságával kapcsolatos felperesi állításokat. Megjegyezte, felmerülhet, hogy a felperes egyidejűleg más árut is szállított, esetleges üzemanyag-feltöltés is befolyásolhatta a járműszerelvény összsúlyát.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a kereseti kérelem szerint marasztalta felperes javára alperest. A bíróság ítélete jogi indokolásában idézte az álláspontja szerint felek jogvitájára irányadó 1971. évi 3. törvény erejű rendelettel kihirdetett CMR egyezmény (továbbiakban: CMR) irányadó rendelkezéseit, kiemelve a 6. cikk 1. h) pontját, a 7. cikk 1. a) pontját, valamint a 8. cikk 3. pontját. Mindezek alapján megállapította, hogy a CMR fuvarlevélen az áru bruttó súlya, mint a CMR 6. cikk 1. h) pontja szerint kötelező mennyiségi meghatározás tekintetében pontatlan volt, ilyen esetben pedig a 7. cikk 1. a) pont alapján a feladó felel minden költségért és kárért. A bíróság a feltárt tényállás alapján hangsúlyozta, hogy a nemzetközi fuvarlevélben a bruttó súlyként feltüntetett 39.920 kg-os adat pontatlansága a későbbiekben három mérés folytán is bebizonyosodott. A bíróság megjegyezte, az alperes, **(ország 1 neve)-i** közreműködője eljárását és pontatlan bejegyzését magára nézve elfogadta, a felperestől külön ellenőrzést nem kért. Mindezek következményeit neki kell viselnie. A feladó szerződésszegéséből fakadó károk megtérítésének kötelezettségét a bíróság a feladó felelősségi körébe sorolta. Kitért továbbá arra, hogy a fuvarmegbízás elnevezésű okiratban foglalt, ettől eltérő rendelkezések a CMR 41. cikke alapján semmisek.

A bíróság másodlagos jogi indokolása szerint a perben már irányadó 2013. évi V. tv. (Ptk.) alkalmazása esetén, sem mentesülhet alperes a kárfelelősség alól. A Ptk. 6:142. § szerint a kárt okozó alperesnek ugyanis bizonyítania kellett volna, hogy a szerződésszegést ellenőrzési körén kívül eső, a szerződéskötés időpontjában előre nem látható körülmény okozta, és nem volt elvárható, hogy a körülményt elkerülje vagy a kárt elhárítsa. A bíróság álláspontja szerint a kár bekövetkezte az alperes ellenőrzési körén belül eső körülményre vezethető vissza, közreműködője végezte a mérlegelést. A közreműködő eljárásáért pedig ugyanúgy felelősséggel tartozik, mintha azt saját maga végezte volna. Ez független attól, hogy a szerződést megszegő fél az adott körülményt képes-e befolyásolni. A bíróság kitért arra is, hogy a feladáskori és átvételkori mérések jelentős különbsége nem hozható összefüggésbe azon feltételezésekkel, hogy a jármű egyéb megrendeléseket teljesített volna, hiszen az átadáskor az alperes a feladó közreműködője révén ezt

könnyen ellenőrizhette volna, emellett a tankolással kapcsolatos felvetések sem voltak a benyújtott dokumentumokkal, illetve tanúvallomásokkal alátámaszthatók.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, kérve annak megváltoztatását és a kereset elutasítását. Külön kifogásolta a terhére megítélt perköltség magas összegét. Álláspontja szerint az ügyvédi munkadíj összege nem arányosan került megállapításra a felperesi jogi képviselő által perben kifejtett ügyvédi munkaráfordítással. Érdemi indokai között előadta, hogy a közreműködőjére is kiterjedően valamennyi ellenőrzési körébe tartozó kötelezettségének eleget tett. Kérte tényállás szintjén figyelembe venni, hogy az alperesi társaság és közreműködője, valamint alperes és felperes is egymással huzamosabb ideje van üzleti kapcsolatban, és alperesi közreműködő mérlegeléseiből ezidáig semmilyen pontatlanság, hiányosság nem származott. Felhívta a figyelmet arra is, hogy az áru kiszolgáltatása késedelmesen történt meg, ez összefüggésbe hozható az alperesi gépjárművezető pihenője után észlelt ittasságával, mely szükségessé tette egy váltótárs kiküldését. Az üzemanyagszint-igazolás álláspontja szerint hiányos, azt csak a felperes saját nyilvántartása támasztja alá. Hangsúlyozta, az ellenőrző a hatóságok bruttó tengelysúlyt tudnak mérni, ön- és rakománysúlyt nem különítenek el. Az önsúly mérésére csak a fel-, illetve lerakodáskor volt mód. E mérések csak 90 kg-os különbséget mutattak, ez pedig a mérési hibahatáron belülnek tekinthető. Hiányolta, hogy az ítélet nem adott indokot arra, hogy a nettó gépjármű önsúly megváltozása miből származhatott, mely azonban nyilvánvalóan nem az áruban jelentkező súlyeltérés. Ennek ismeretében az okozati összefüggés fennállása is vitatott volt alperes részéről. Alperesi álláspont szerint a fuvarozónak magyarázatot kellett volna adnia arra is, hogy a köztudottan ismert 40 tonnás értékhatár alatt nem sokkal megrakodott járművön az árumennyiséget miért nem csökkentette le a mérési értékhatár alá.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult. Felperesi álláspont szerint az elsőfokú bíróság a tényállásból helyes jogkövetkeztetést vont le, a perköltség összegét pedig a felperesi jogi képviselő által csatolt megbízási szerződés alapján, annak megfelelő összecszerűségben határozta meg.

A fellebbezés kizárólag az elsőfokú perköltség összegének részbeni túlzottságát illetően **alapos**.

Az ítélet tábla a fellebbezési hivatkozásokkal kapcsolatban a Pp. 235. § (1) bekezdésére utalással elsődlegesen arra tér ki, hogy az áru kiszolgáltatásával kapcsolatos késedelem, illetve ennek oka nem képezte a per tárgyát, az ezzel kapcsolatos utólagos hivatkozások a másodfokú eljárásban már nem vehetők figyelembe.

Irreleváns az is, hogy fuvarozási szerződéssel érintett társaságok huzamosabb ideje vannak üzleti kapcsolatban, továbbá hogy a nettó gépjármű önsúlyt, illetve a szállított áru súlyát az ellenőrzést végző hatóságok külön-külön nem állapították meg. A perben annak a tényállási elemnek van kiemelt jelentősége, hogy a bírság, illetve túlsúlydíj kiszabás oka a 40 tonnás össztömeget meghaladó hatósági mérlegelési eredményekből adódott. A fuvarlevélen a bruttó összsúlyt 39.920 kg-ban, azaz 40 tonna alatti mennyiségben jelölték meg, melyből következik, hogy az áru bruttó súlya megfelelő, azaz olyan mennyiségű, hogy az a jármű önsúlyát is figyelembe véve a bruttó összsúly a 40 tonnás határt nem haladja meg. A perben az alperes által sem vitatott tény, hogy a közreműködőként eljáró **(ország 1 neve)-i** feladó össztömeg mérlegelése – utóbb teljes bizonyossággal megállapíthatóan – nem felelt meg a későbbi, ellenőrzéskori adatoknak, annak ellenére, hogy a fuvarlevélen feltüntetett adatnak a CMR 6. cikk 1.h. pontja alapján pontosnak kell lennie. A fuvarlevél pontos kitöltéséért a feladó tartozik felelősséggel, a nem helytálló adatfeltüntetés a CMR említett rendelkezésébe ütközik. Ennek jogkövetkezménye, hogy a jogellenes magatartás folytán, a feladóként eljáró alperes, aki közreműködője útján végezte a felrakodást, és a a

mérlegelést, utóbbi tevékenység pontatlanságából eredő többletköltségért – ami a fuvarozás során a felperesre hárult – a CMR 7. cikk 1. a) pontja alapján helytállási kötelezettséggel tartozik. A mért összecsúly pontatlanságának körülményeit illetően kimentési okot igazoló, hitelt érdemlő peradat nem merült fel. A felperesi fuvarozónak arra nem kell magyarázatot adnia, hogy miért nem intézkedett az árumennyiség csökkentése iránt, hiszen a mérési értékhatáron belüli adattal kitöltött CMR fuvarlevél hitelességével kapcsolatban a feladáskor kétség nem merült fel. E körben is az alperest terhelte az ellenbizonyítási kötelezettség, kimentésre alkalmas konkrét okot azonban nem tudott hitelt érdemlően igazolni.

A perben lefolytatott bizonyítás eredményét az elsőfokú bíróság helyesen mérlegelte, azzal az ítéletábla is egyetért, az elsőfokú bíróság ítélete az anyagi jogszabályoknak megfelelt, olyan eljárási szabálysértés nem történt, melynek az ügy érdemi elbírálására kihatása lett volna, ezért az ítéletábla az elsőfokú bíróság ítéletét – annak érdemi rendelkezését illetően – a Pp. 253. § (2) bekezdésre hivatkozással helybenhagyta.

A fellebbezés kiterjedt a perköltségre is, melynek ügyvédi munkadíj részét az alperes túlzott mértékűnek tekintette. Az ítéletábla erre vonatkozóan a fellebbezést részben megalapozottnak találta. A 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (IM rendelet) 2. § (1) bekezdés a) pontja főszabályként lehetővé teszi, hogy ügyvédi megbízási szerződésben kikötött megbízási díjhoz igazodjon a perköltség részeként a pernyertes fél számára megítélt ügyvédi munkadíj. A csatolt megbízási szerződésből kitűnik, hogy a szerződés 100.000,- forint + áfa összegben határozta meg a felperesi jogi képviselő munkadíját, azonban az IM rendelet 2. § (2) bekezdése indokolt esetben ennek a mérséklését lehetővé teszi. Az ítéletábla ezt oly módon alkalmazta, hogy a másodfokon is pernyertessé vált felperes részére külön másodfokú eljárási költséget nem határozott meg, hanem az elsőfokú bíróság által már megítélt összes költséget úgy tekintette, hogy az a másodfokú költségtérítést is tartalmazza. Ez a díjazás áll arányban az alacsony pertárgyértékkel és a felperesi jogi képviselő perben ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységével [IM rendelet 2. § (2) bekezdés].

Az ítéletábla a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálta el a Pp. 256/A. § (1) bekezdés f) pontja alkalmazásával, figyelemmel arra is, hogy a felek egyike sem kért tárgyalás tartást.

Szeged, 2018. november 22.

Dr. Gaálné dr. Jobbágy Ildikó s.k.	Dobler László s.k.	Béri András s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	áblabíró